

Znane i nowe stanowiska *Boreus hiemalis* L.
i *B. westwoodi* Hag.

(*Neuropteroidea - Mecoptera*).

(Neue und bekannte Standorte von *Boreus hiemalis* L. u. *B. westwoodi* Hag.
in Polen).

podał

JÓZEF FUDAKOWSKI.

W polskiej literaturze entomologicznej znajdują się bardzo skąpe dane co do miejsca i czasu pojawu krajowych gatunków rodzaju *Boreus* Latr. — Pośnieżek Now., Zimiołka Majew. Dziędzielewicz (1) pisze o *Boreus hiemalis* L., że trafia się koło Lwowa od X—IV „po ugorach przedleśnych zarosłych krzakami podczas odwilży, na śniegu“. Kopulację obserwował on 18/I. W późniejszej swej pracy (2) tenże autor mówi o *B. hiemalis*: „Na wzgórzu zwanem Zapustem na Kleparowie koło Lwowa w parowach i kotlinach krzaczastych i zalesionych. Jawi się w stanie doskonałym przez całą zimę od X do początku IV. Okazy muzealne zebrano 19/XII, 19/I, 21/II“. Majewski (3) uważa ten gatunek za pospolity w całym kraju na śniegu, czas pojawu podaje „Od października do marca“. Z badaczy obcych cytują go Fr. Brauer i Fr. Löw (4); autorowie ci podają jako czas życia białawej larwy *B. hiemalis* okres od I—X; wedle nich żyje ona pod mchem, obrastającym kamienie, w lasach i „auf Alpen“, przepoczwarczenie następuje w suchej ziemi. Owad dojrzały pojawia się od X—III na śniegu i w mchu. Fr. Brauer (5) podaje ten gatunek z Niemiec, Polski, Ślązka, Rosji, Szwecji, Laponji, Szwajcarii i Styrii.

Do fauny krajowej należy jeszcze inny, mniej znany, gatunek Pośnieżka — *B. westwoodi* Hag. podany po raz pierwszy przez Dziędzielewicza (2) z Karpat wschod. z dol. Foreszczyнки pod Czarnohorą od 900—1000 m., XII i I na śniegu; ze szczytu Breskula ok. 1400 m. w mchu 11/IX; ze szczytu Turkuła ok. 1900 na śniegu 17/VI. W roku bieżącym otrzymałem jeden okaz samicy *B. westwoodi* od p. prof. Dr. W. Roszkowskiego, pochodzący z Tatr — dol. Koprów — zbocze proggu Niewcyrki ok. 1240 m. Ciekawym jest fakt znalezienia przeczemnie 2 ♀♀ tego, znanego dotychczas tylko z gór, gatunku w wojew. lubelskiem w okolicy

Zwierzyńca ordynackiego, pow. zamojski, (Roztocze) d. 25/II na śniegu w lesie sosnowym podczas odwilży. Występowanie *B. westwoodi* poza obszarem Karpat pozwala przypuszczać, że gatunek ten zostanie odnaleziony i w innych częściach Polski o charakterze pagórkowatym, podobnym do Roztocza, np. w paśmie jury krakow.-wieluńskiej (Ojców) lub w górach Święto-Krzyskich. Z powyższych danych widać, że oba gatunki krajowe Pośnieżków zbierane były głównie na śniegu w zimie lub wczesną wiosną, tylko w dwu wypadkach schwymano *B. westwoodi* w jesieni w mchu; nic w tem niema dziwnego, albowiem łatwiej jest zoczyć drobne te owady na jasnym tle śniegu niż w mchu lub odpadkach roślin. Może ta notatka skłoni polskich zbieraczy do pilnego śledzenia Pośnieżków podczas ich letnich wycieczek lub do odbywania wycieczek entomologicznych zimowych w słoneczne dni odwilży; wycieczki te mogą przynieść wiele ciekawych danych odnośnie do naszej fauny entomologicznej zimowej, tak mało dotąd znanej. Do oznaczania krajowych gatunków Pośnieżków służyć mogą prace Dziędzielewicza (2) i Kłapálek'a (6).

Z Muzeum Fizjograficznego Pol. Akad. Umiejętn. w Krakowie.
Prace uwzględnione.

- 1) Dziędzielewicz J. Wykaz owadów siatkoskrzydłych (Neuroptera).
(Spraw. Komisji Fizjograf. c. k. Tow. Naukowego Krakowskiego T. I, Kraków 1867).
- 2) " " Owady siatkoskrzydłowe ziem Polski (*Insecta neuropteroidea Poloniae terrarum*)
(Rozp. i Wiadom. z Muz. im. Dzieduszyckich. T. III z. 3/4, T. IV z. 1/4, Lwów 1918).
- 3) Májewski Er. Owady żyłkoskrzydłe (Neuroptera polonica),
Warszawa 1885.
- 4) Brauer Fr. i Löw Fr. *Neuroptera austriaca* Wien 1857.
- 5) Brauer Fr. Die Neuropteren Europas und insbesondere Oesterreichs (Festschrift zur Feier des 25-jährigen Bestehens der K. K. Zoolog. Botan. Gesellschaft in Wien, 1876).

- 6) Klapálek Fr. Über neue und wenig bekannte Arten der paläarktischen Neuropteroiden (Bull. Internat. de l'Acad. de Scienc. de l'Empereur François Joseph I. Anné VII Prague 1903¹⁾).

Fauna owadów okolic Lwowa

[Les insectes des environs de Lwów]

COLYMBETINAE-DYTISTINAE. (Coleop.)

podał

MICHAŁ KŁAPACZ.

Zestawiony poniżej wykaz pływakowatych z grup *Colymbetini* i *Dytiscini*, oparłem na materiale, zebrany przeważnie przezemnie w latach 1919—1923. Szereg stawków, a przeważnie śródleśne przejściowe bagienka najbliższej okolicy Lwowa, dostarczyły wiele nowych nabytków dla fauny koleopterologicznej Lwowa, zwiększając od czasu wydania przez prof. A. M. Łomnickiego: Fauna okolic Lwowa I. Chrząszcze (Coleoptera) [Spr. Kom. Fiz. Ak. Um. w Krakowie, T. XXV] ilość dotychczas poznanych gatunków o 10 i odmian o 7, tak iż ogólna ilość wynosi 47 gatunków i 10 odmian.

Z wykazanych przez prof. A. M. Łomnickiego *Agabus uliginosus* L., *fuscipennis* Payk. i *Dytiscus latissimus* L. nie obserwowałem dotychczas.

Agabus guttatus Payk. Na Zniesieniu i w Krzywczycach; rzadki.

A. biguttatus Ol. v. *nitidus* F. Zwyczajny w źródłowiskach i potokach; Pohulanka, Kleparów, Lesienice i Krzywczyce.

A. bipustulatus L. Najpospolitszy z ruczajników w całej okolicy Lwowa od wczesnej wiosny do późnej jesieni tak w bagnach jak i stawkach.

A. neglectus Er. Znany dotychczas z Śląska i Prus. Dwa okazy złapałem w śródleśnym bagnie w Biłohorszczu 11. VII. 1923.

¹⁾ W pracy Dziędzielewicza (2 p. 40) mylnie podany jest rok (1910) ukazania się pracy Klapálek'a.